

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Відокремлений підрозділ
«МИКОЛАЇВСЬКИЙ ФІЛІА КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»**

Кафедра івент-менеджменту і соціальних комунікацій

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ІНФОРМАЦІЙНИХ УСТАНОВ

**Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності
029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»**

МИКОЛАЇВ – 2023

Організація та управління діяльністю інформаційних установ: методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». – Миколаїв: ВП «МФ КНУКіМ, 2023. – 9 с.

Розробник: Сидоренко А. І., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри івент-менеджменту і соціальних комунікацій.

Наведено завдання з самостійної роботи та список рекомендованої літератури для студентів з дисципліни «Організація та управління діяльністю інформаційних установ».

Рецензенти: Костирко Т. М., кандидат наук із соціальних комунікацій, директор наукової бібліотеки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Схвалено рішенням кафедри івент-менеджменту і соціальних комунікацій ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»

Протокол № 2 від 06 вересня 2023 р.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація та управління діяльністю інформаційних установ» є обов'язковою освітньою компонентою навчального плану, циклу дисциплін професійної та практичної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців, виховує та формує загальні та фахові компетентності для успішного здійснення професійної діяльності.

Мета: ознайомлення студентів з теоретичними, методологічними та практичними питаннями управління та організації діяльності інформаційних установ, тенденціями розвитку інформаційного ринку та місце на ньому інформаційних установ різного типу.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити основи організації та управління інформаційними установами, класифікувати інформаційні центри;
- проаналізувати основи процесу управління інформаційними установами, визначити їх цілі, функції, структуру, стилі та методи управління;
- розкрити специфіку організації діяльності в інформаційній установі, з'ясувати організаційні форми інформаційної діяльності;
- дослідити законодавство України щодо діяльності інформаційних установ, а також систему правового регулювання ринку інформаційних товарів і послуг;
- розкрити особливості конкурентної боротьби на інформаційному ринку;
- з'ясувати особливості виробничої політики інформаційних установ, а також процесу ціноутворення в інформаційній галузі;
- проаналізувати діяльність колективу в структурі інформаційної установи, з'ясувати характерні особливості конфліктів та можливі стилі їх врегулювання.

студент повинен знати:

- понятійно-термінологічну базу курсу;
- зміст, задачі та структуру курсу;
- нормативно-правові акти, які регулюють діяльність інформаційних установ в Україні;
- основи організації та управління інформаційними установами, загальні характеристики та класифікацію інформаційних установ;
- основи процесу управління інформаційною установою;
- специфіку організації діяльності в інформаційній установі, організаційні форми інформаційної діяльності, організаційні повноваження;
- українську національну систему науково-технічної інформації та її особливості;

- особливості конкурентної боротьби на інформаційному ринку та особливості виробничої політики інформаційних установ, а також процесу ціноутворення в інформаційній галузі;
- характерні особливості конфліктів та можливі стилі їх врегулювання в структурі інформаційної установи;

уміти:

- застосовувати на практиці нормативно-правові акти, які регулюють діяльність інформаційних установ;
- характеризувати та аналізувати діяльність різних видів інформаційних установ;
- розробляти елементи стратегії розвитку інформаційної установи, а також конкурентної боротьби на ринку надання інформаційних послуг.

мати навички:

- володіти законодавством України щодо діяльності інформаційних установ; основами організації та управління інформаційними установами; прийомами і методами вирішення конфліктних ситуацій в трудовому колективі; сучасними інформаційними технологіями; прийомами і методами конкурентної боротьби на інформаційному ринку.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу інтегрується на системі професійних знань з дисциплін «Державна інформаційна політика», «Трудове право», «Державне управління».

ТЕМИ І ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1.1. Інформаційна установа як об'єкт процесів організації та управління

Теоретичні питання

1. Мета і завдання навчальної дисципліни «Організація та управління діяльністю інформаційних установ».
2. Назвіть загальні характеристики інформаційної установи.
3. Вплив товарно-грошових відносин на інформаційну діяльність.
4. Назвіть і охарактеризуйте учасників інформаційного ринку.

Практичні завдання

Визначіть особливості та перспективи діяльності інформаційних установ в сучасній Україні (навести приклади).

Література: 1-5,10,11,12,16,17

Тема 1.2. Основи процесу управління в інформаційній установі

Теоретичні питання

1. У чому полягає місія інформаційної установи?

2. Яку роль виконують цілі у системі управління інформаційною установою?
3. Охарактеризуйте принципи та функції управління.
4. Назвіть і охарактеризуйте основні риси типів структур управління інформаційними установами.
5. У чому полягає різноманітність стилів управління?

Практичні завдання

1. Складіть алгоритм вироблення стратегії інформаційної установи.
2. Опишіть ваше бачення етичної сторони бізнесу.
3. Розробіть організаційну структуру, створіть підрозділи і опишіть їх функції.

Література: 1-5,10,11,12,16,17

Тема 1.3. Основні процеси діяльності в інформаційних установах

Теоретичні питання

1. У чому полягає специфіка організації діяльності в інформаційній установі?
2. Назвіть класифікаційні установи, притаманні інформаційній сфері.
3. Критерії оцінки інформаційних установ.
4. Охарактеризуйте суть і модель мотивації.
5. Назвіть та охарактеризуйте відомі концепції мотивації.
6. Які Ви знаєте важелі мотивації працівників?
7. Яка існує система винагород в інформаційній установі?
8. Які Ви знаєте системи контролю?
9. Як здійснюється контроль діяльності працівників інформаційної установи?
10. Назвіть види управлінських рішень.

Практичні завдання

1. Охарактеризуйте проблему делегування повноважень в інформаційній установі (наведіть приклади).
2. Поясніть суть контролю в управлінні інформаційною установою?
3. Охарактеризуйте типові способи прийняття рішень.

Література: 1-5,10,11,12,16,17

Тема 1.4. Формування кадрового складу інформаційної установи

Теоретичні питання

1. Які виділяють етапи у процесі планування персоналу інформаційної установи?
2. Які особливості посадової інструкції?
3. Охарактеризуйте основні методи пошуку кандидатів.
4. Процес звільнення працівника.

Практичні завдання

1. Дайте характеристику процесу маневрування кадрами в інформаційних установах?.

Література: 1-5,10,11,12,16,17

Тема 2.1. Розвиток інформаційного виробництва та правове забезпечення суб'єктів інформаційної діяльності в Україні

Теоретичні питання

1. Поняття інформаційного виробництва та його фундаментальні положення.
2. Сформулюйте основні ознаки виробничої системи інформаційної установи.
3. Основні елементи інформаційного виробництва.
4. У чому суть забезпечення суб'єктів інформаційної діяльності?
5. Особливості процесу праці в інформаційній установі.

Практичні завдання

1. Охарактеризуйте, як відбувається правове регулювання українського ринку інформаційних товарів і послуг.

Література: 1-5,6-9,10,11,12,16,17

Тема 2.2. Особливості маркетингової діяльності інформаційної установи

Теоретичні питання

1. Основні особливості, що потрібно врахувати в організації маркетингової діяльності інформаційних установ (за С. Лазарєвою).
2. Завдання маркетингу інформаційної установи.
3. Функції маркетингу інформаційної установи.
4. Заходи, що здійснюються у межах функцій маркетингу інформаційної установи.
5. Життєвий цикл інформаційних продуктів і послуг.

Практичні завдання

1. Опишіть заходи інформаційної установи (на вибір) щодо просування її товару.

Література: 1-5,10,11,12,14,15,16,17

Тема 2.3. Специфіка товарів і послуг як результат діяльності інформаційних установ

Теоретичні питання

1. Які сектори ринку інформаційних товарів і послуг?
2. Назвіть специфічні та загальні ознаки інформаційних ресурсів.
3. Поняття якості щодо інформаційних продуктів та послуг (за визначенням Інституту стандартів Великобританії).
4. Назвіть і охарактеризуйте засоби зі стимулювання збуту та реклами.

5. Основні види цін на інформаційні товари і послуги (зарубіжний досвід).

Практичні завдання

1. Охарактеризуйте один з видів інформаційних продуктів чи послуг (на вибір).

Література: 1-5,10,11,12,14,15,16,17

Тема 3.1. Роль комунікації в системі управління

Теоретичні питання

1. Які Ви знаєте види комунікацій в інформаційній установі?
2. Які існують вимоги до інформації в управлінні?
3. Охарактеризуйте основні класифікаційні моделі інформації.
4. Виділіть бар'єри, що заважають позитивному результату спілкування.

Практичні завдання

1. Яким чином можна удосконалити комунікації в установі?

Література: 1-5,10,11,12,14,15,16,17

Тема 3.2. Колектив у структурі інформаційної установи

Теоретичні питання

1. Типологія управлінських конфліктів.
2. Позитивні та негативні наслідки конфліктів.
3. У чому полягає особливість розробки картографії конфлікту.
4. Тактика управління конфліктами.

Практичні завдання

Охарактеризуйте «конфлікт поведінки». Наведіть приклади.

Література: 1-5,10,11,12,14,15,16,17

Тема 3.3. Діяльність керівника в інформаційній установі

Теоретичні питання

1. Які Ви знаєте принципи управління та пов'язані з ними дії керівника?
2. Які спільні і відмінні риси між керівниками, що працюють у державному і приватному секторі?
3. Які Ви знаєте позитивні / негативні якості керівника?

Практичні завдання

1. За допомогою яких прийомів керівник інформаційної установи може досягти взаєморозуміння з її персоналом

Література: 1-5,10,11,12,14,15,16,17

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Григораш С. М. Організація та управління діяльністю інформаційних установ : консп. лекц. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. 234 с.
2. Біловус Л. І. Управління та організація діяльності інформаційних установ (за фаховим спрямуванням) : навч. посіб. Тернопіль, 2010. 380 с.
3. Дерев'янка А. Г. Інформаційні центри: структура і методи діяльності : навч. посіб. Київ : ППФ «Волинські обереги», 1999. 80 с.
4. Кулицький С. П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління : навч. посіб. Київ : МАУП, 2002. 224 с.
5. Палеха Ю. І., Горбань Ю. І. Інформаційний бізнес / Ю. І. Палеха, Ю. І. Горбань. К. : Вид-во Ліра-К, 2015. 492 с.

Допоміжна

6. Конституція України : Закон України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р.
URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EА%2F96-%E2%F0>.
7. Про інформацію : Закон України № 2657-12 від 02.10.1992 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
8. Про інформаційні агентства : Закон України № 74/95- ВР від 28.02.1995 р.
URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80>.
9. Про медіа (зі змін. і допов.): Закон України від 30.05.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#n2349>.
10. Кредісов А. І., Кредісов В. А. Менеджмент для керівників. Київ : Знання, 1999. С. 225.
11. Лазарева С. Ф. Економіка та організація інформаційного бізнесу : навч. посіб. Київ : Київ. нац. екон. ун-т, 2002. 667 с.
12. Цуруль О. А. Менеджмент у державних організаціях : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. 142 с.
13. Швецова-Водка Г. Типологія документа : навч. посіб. для студ. ін-тів культури. Київ : Кн. палата України, 1998. 80 с.
14. Сілкова Г. В. Інформаційно аналітичне дослідження як особливий аспект інформаційної діяльності. *Українська культура: минуле, сучасне та шляхи розвитку* : міжвуз. зб. наук. праць. Київ, 1997. Вип. 2. С. 188-193.
15. Сілкова Г. В. Інформаційно-аналітична діяльність як напрям інформаційної діяльності. *Вісник Книжкової палати* . 1999. № 3. С. 15-16.
16. Сорока М. Б. Інформаційне забезпечення науки в Україні (90-ті рр. ХХ ст.) Створення національної системи реферативної інформації. *Вісник Книжкової палати*. 2000. №8. С.20-25.
17. «Україніка наукова» – загальнодержавна реферативна база даних / НАН України; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; уклад. : М. Б. Сорока, А. О. Чекмарьов, Л. Й. Костенко. Київ, 2000. 19 с.

Інформаційні ресурси

18. МОН України. Нормативна база. URL : <http://www.mon.gov.ua>.
19. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. Електронний фонд. URL : <http://www.nbu.gov.ua>.
20. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу у ВНЗ України. URL : <http://www.znz.edu-ua.net>.
21. Стандарти вищої освіти за усіма рівнями вищої освіти. URL : <http://education-ua.org/ua/artickes/689-standarti-vishchoji-osviti>.
22. Сайт Центрально-європейської ініціативи. URL: <http://mns.gov.ua/inter/coop/cei/rnain.ua.php?&p=>
23. Європейські інформаційно-аналітичні центри. URL: <http://www.aries.eu.int/>.
24. Українська Служба новин: URL: <http://www.bbc.co.uk/ukrainian/index.shtrnl>.